

Recomanacions per a la prevenció i el control del mosquit comú (*Culex pipiens*)

El mosquit comú (*Culex pipiens*) és autòcton a Catalunya i a Europa. Se'l reconeix pel seu color marronós-groguenc, sense un patró destacat de dibuix, tot i que té unes bandes clares en l'extrem proximal de cada segment de l'abdomen. El mosquit adult fa aproximadament entre 0,5 i 1 cm.

Té la capacitat d'actuar com a vector d'algunes malalties i en concret de la causada pel virus del Nil occidental.

Igual que altres espècies com el mosquit tigre, es pot desenvolupar en qualsevol recipient que contingui aigua estancada durant uns set dies, però també en espais de diferents dimensions com ara cambres sanitàries d'edificis, canals o espais oberts inundables. Les aigües contaminades amb matèria orgànica afavoreixen molt el seu creixement.

Les femelles, un cop realitzada la còpula, busquen activament animals, incloent-hi els humans, per a picar i aconseguir sang i així poder fer una posta d'ous que depositen sempre sobre la superfície de l'aigua estancada en forma de barquetes anomenades navícules (100-200 ous per navícula). No posen els ous en aigües en moviment i per tant no els trobarem en aigües corrents. Les femelles piquen tant dins com fora de les cases però ho fan de nit, entre la posta i la sortida de sol.

El clima, i especialment la temperatura, són els factors que condicionen el cicle vital del mosquit. A Catalunya es poden trobar actius des de començament d'abril fins a principis de novembre però, en funció de la temperatura, aquest període pot variar.

Quan arriba l'hivern i baixa la temperatura, els ous, les larves i la majoria d'adults es moren encara que unes poques femelles són capaces d'hivernar i arribar fins la propera temporada.

El radi de vol i d'acció del mosquit comú adult és de pocs centenars de metres, per la qual cosa és molt probable trobar-lo prop del lloc de cria. Tot i això, gràcies al transport passiu pel vent o a l'interior de vehicles es pot desplaçar a més distància.

Mesures preventives

La prevenció és el millor mètode per al control d'aquest mosquit.

La manera més efectiva de frenar la proliferació del mosquit és evitar que les larves es desenvolupin en els seus focus de cria potencials. Si l'aigua on creixen s'evapora o s'elimina les larves i pupes moren sense poder arribar a desenvolupar el mosquit adult.

Per això, és important evitar mantenir recipients amb aigua estancada durant més de set dies i evitar que els grans focus de cria com ara canals de rec de terra, valls de desguàs o espais

oberts inundables rebin abocaments d'aigua descontrolats, especialment si estan contaminats amb matèria orgànica.

Les principals recomanacions per prevenir-ne la proliferació són les següents:

- Objectes i contenidors de mitjanes o petites dimensions on es pugui acumular aigua, com bidons, galledes, gerros, etc.: buidar-los mínim un cop per setmana, posar sota cobert per evitar que s'inundin, capgirar-los i/o tapar-los o cobrir-los amb tela mosquitera (amb una malla de 2mm de mida màxima).
- Abeuradors d'animals i safareigs: renovar l'aigua al menys un cop cada setmana.
- Piscines: cal mantenir-les en bon estat de manteniment i retirar diàriament les fulles i altres restes orgàniques de la làmina d'aigua i dels *skimmers*. Quan les piscines estiguin buides, s'han de mantenir del tot eixutes. En el cas de piscines plenes d'aigua, s'han de mantenir en condicions higièniques i sanitàries adequades mitjançant els tractaments de l'aigua adients per evitar la proliferació de larves de mosquits.
- Canaleres de recol·lecció d'aigua i embornals: les canaleres de recol·lecció de l'aigua de les teulades s'han de mantenir netes de restes vegetals. Així mateix, s'ha de fer un bon manteniment dels embornals dels patis.
- Forats i depressions del terra: cal evitar l'existència de forats i depressions al terra on s'hi pugui acumular aigua, i evitar l'acumulació d'aigua als forats dels arbres. Aquests forats es poden dessecar o tapar amb sorra o algun altre material inert per evitar l'entrada d'aigua.
- Canonades dels edificis i subsòls: cal evitar les pèrdues d'aigua de les canonades dels edificis i extreure l'aigua que es pugui acumular en els subsòls per la perforació de la capa freàtica o per altres raons.
- Canals de terra, valls i rieres: en el cas que no tinguin un ús habitual amb flux d'aigua, caldrà evitar abocaments incontrolats que comportin inundacions artificials i contaminació amb matèria orgànica.
- Camps abandonats o de dall, solars o arbredes amb finalitat d'explotació: cal evitar la inundació accidental o volguda, ja sigui per a producció d'herba o per a la producció de fusta en el cas d'arbredes, i que l'aigua es mantingui més de set dies, especialment entre els mesos d'abril i novembre.
- Basses de rec: cal tenir un bon manteniment, i si aquestes estan en desús i no es poden buidar, cal evitar la seva contaminació per matèria orgànica.
- Estanys i basses naturals: han d'estar en condicions que no suposin un focus de cria per a aquests mosquits evitant abocaments incontrolats d'aigua amb forta càrrega de matèria orgànica.

Recomanacions per evitar les picades

A partir de la posta de sol és recomanable portar roba de màniga llarga, pantalons llargs i mitjons.

Evitar l'entrada del mosquit als edificis, instal·lant tela de mosquitera que n'impedeixi el pas a les finestres, portes i altres obertures.

Si s'opta per l'ús d'un repel·lent per a la pell, cal tenir en compte una sèrie de consells. Es pot trobar informació al respecte en l'enllaç següent:

<https://medicaments.gencat.cat/ca/ciutadania/informacio-i-consells/prevencio/repel-lents-d-insectes/>

En el cas de picades, cal seguir una sèrie de recomanacions que es poden consultar en l'enllaç següent:

<https://medicaments.gencat.cat/ca/ciutadania/tractaments/picades-insectes-aracnids-altres/>